

El document del mes de maig de 2021 de l'AMR

Emigrar

Un emigrant de Roses a les Filipines

Dades arxivístiques

CAT AMR 23.3. Fons de complement, arxiu Família Alabert Marcó. Lletra de canvi de Miquel Marcó a favor d'Anna Suquet. 6 de juliol de 1903. Castellà.

CAT AMR 23.3. Fons de complement, arxiu Família Alabert Marcó. Certificat de nacionalitat de Miquel Marcó Suquet emès pel Consulat General d'Espanya a Manila. 28 de novembre de 1904. Castellà.

Història arxivística

L'amabilitat i la consciència del valor històric de la documentació que custodiat la família Marcó Alabert va propiciar que l'AMR pogués digitalitzar l'any 2006 una bona part del seu fons, en concret 87 documents. Posteriorment, l'any 2012 es realitzà una segona fase d'obtenció d'una còpia digital de l'esmentat arxiu familiar, que permeté disposar d'un suport de substitució utilitzable. Val a dir, que l'arxiu de la família Alabert Marcó conté documentació referent a la gestió familiar que abasta un període força extens, entre els anys 1735 i 1950.

Contingut

Es tracta d'una lletra de canvi, per valor de 125 pessetes, que Miquel Marcó contractà a la banca de Francisco Reyes, de Manila, per a què paguessin a la beneficiària, Anna Suquet, la seva mare, l'esmentada quantitat a la banca figuerenca Perxas Dorca Companyia, prenedora de la lletra, que estava garantida per la companyia Sainz y Hijos.

També presentem un altre document que permet documentar, valgui la redundància, el fenomen de l'emigració: es tracta d'un certificat de nacionalitat de Miquel Marcó Suquet emès pel Consulat General d'Espanya a Manila, segons el qual s'informa que l'emigrant rosinc tenia 28 anys, era solter, dependent del comerç i vivia al carrer Palacio, 268.

Consulado General de España en Manila

Certificado de Nacionalidad

EL INFRASCRITO CONSUL GENERAL DE ESPAÑA EN MANILA

Certifico: que en el Registro de matricula de subditos españoles que existe en este Consulado General, hay una partida señalada con el número 116 que dice: *Miguel Marcó y Suquet, natural de Rosas, provincia de Gerona, de 28 años de edad, Soltero, dependiente de Comercio - Habita en la calle Palacio N.º 268 - San Francisco*

Y á fin de que el interesado pueda acreditar su nacionalidad, le expido el presente en Manila á 28 de Noviembre de 1904

El Consul General de España. int.º

Rafael Irujo

VALE POR EL PRESENTE AÑO	
MANILA	
Núm. de orden	
Art.º de la Tarifa	5.º
Dchs. Pesos	1. 2.º
20% imp.ºo trant.º	2.º
TOTAL	1. 4.º
Fecha ut supra.	

Núm. 116 del Registro Consular. f.º 115 libro 3.º

Context

Roses és una població que té la sort de disposar d'una de les vies de comunicació més universals de la història, el mar. Per via marítima han arribat les millors coses: persones, mercaderies i idees noves; tanmateix, també n'han arribat de dolentes, com les guerres o les epidèmies. El mar també ha permès, però, que s'hagi produït un procés que, amb el pas del temps i per la seva mateixa recurrència, ha esdevingut una altra de les senyes d'identitat de la vila, l'emigració. La història de moltíssimes famílies de Roses no es pot entendre sense aquest fenomen. Molta gent encara recorda un avi, un tiet o qualsevol altre parent que hagué de marxar, gairebé sempre per causes econòmiques, a Amèrica, principalment a països com Cuba, Argentina, Uruguai o Veneçuela. Amb tot, hi ha casos més extrems, com és el de Miquel Marcó Suquet, que s'establiren a l'altra punta de món, a les Filipines.

Miquel Marcó Suquet va nèixer a Roses el 30 de març de 1877 i hi va morir el 12 de març de 1956, als 78 anys. En el Padró d'Habitants de l'any 1924 apareix com a comerciant, així com en l'acta de la seva defunció, mentre que en el certificat que publiquem consta, si se'ns permet la *boutade*, en una categoria inferior, la de dependent del comerç. Era fill de Ramon Marcó —un polític local republicà que va ser multitud de vegades regidor i alcalde de Roses entre els anys 1868 i 1883— i d'Anna Suquet Cusí (Roses, 1844). Els avis paterns foren Joan Marcó —regidor progressista l'any 1854, durant, precisament, el Bienni Progressista— i Francesca Sala i els materns, Josep Suquet i Teresa Cusí. Emigrà, com hem vist, a Manila, la flamant capital de la recentment independitzada Filipines (1898), amb tota probabilitat per procurar de millorar les condicions econòmiques familiars, en un context general de crisi agrícola a les darreries de segle XIX. El seu germà Joan també hagué de marxar per guanyar-se millor la vida, en aquest cas a Cuba, concretament a l'actualment famosa localitat de Guantánamo, on es casà i morí.

El fenomen migratori ha deixat multitud de testimonis documentals que permeten caracteritzar-ne els trets principals. Per exemple, un aspecte que sempre s'ha repetit ha estat enviar diners a casa. Així, veiem Miquel Marcó enviant diners a la seva mare l'any 1903, exactament igual com fan molts immigrants de casa nostra avui dia quan entren en un locutori per realitzar un gir a la seva família. Miquel Marcó, a més, fou un dels rosincs afortunats que pogué tornar al seu poble d'origen amb, suposem, alguns estalvis que el permeteren reiniciar una nova vida. Així, de tornada, es casà el 24 de novembre de 1910, a Castelló d'Empúries, amb Teresa Llavanera Costa (Castelló d'Empúries, 1888). Del matrimoni en nasqueren dos fills, en Juli (1911) i la Maria Lluïsa (Roses, 1914). Una vegada enviudat, es desposà en segones núpcies amb Carme Payà Beltrán, el 17 de febrer de 1940. Participà de la vida pública local com a regidor segon (18/6/1925-30/10/1925) i suplent del segon tinent d'alcalde (30/10/1925-18/9/1927) durant la dictadura de Primo de Rivera.

Aquest cas, ben senzill, exemplifica perfectament l'emigració rosinca al llarg dels segles XIX i XX.

Més informació

Josep Maria Barris Ruset, «El "tiet d'Amèrica"» a *Roses o la recerca de la zona grisa*, Roses, Ajuntament de Roses, 2008, pags. 339-340.